

SAARIJÄRVEN LUKION OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

SISÄLLYS

1. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT

2. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

- A. Toimenpiteet yhteisöllisyyden edistämiseksi oppilaitosyhteisössä
- B. Toimenpiteet opiskeluyhteisön ja ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi
- C. Yhteistyö ja toimenpiteet opiskelijoiden osallisuuden vahvistamiseksi
- D. Yhteistyö ja toimenpiteet huoltajien yhteistyön ja osallisuuden vahvistamiseksi
- E. Oppilaitoskohtaisen opiskeluhuoltotyöryhmän toimintatavat ja käytännöt
- F. Opiskeluhuollon kokonaisuudesta tiedottaminen
- G. Yhteistyö nuorisotoimen, lastensuojelun ja poliisin sekä muiden opiskeluhuollon kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa
- H. Terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö
- I. Opiskeluun osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen
- J. Toimenpiteet esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi opiskeluympäristössä
- K. Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus oppilaitoksessa
- L. Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen
- M. Yhteistyö ja käytänteet oppilaitoksen terveellisyys- ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa
- N. Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.

3. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

- A. Opiskeluterveydenhuolto- sekä kuraattori- ja psykologipalvelujen järjestäminen ja keskinäinen työn- ja vastuunjako sekä palvelujen järjestämisessä tarvittava yhteistyö
- B. Monialaisen asiantuntijaryhmän toimintatapojen ja käytäntöjen sopiminen ja yksilöllisten tukitoimien järjestämisen periaatteet
- C. Opiskeluhuollon yhteistyö opiskelijan opintojen ohjauksessa ja jatko-opintojen suunnittelussa
- D. Opiskeluhuoltokertomuksen laatiminen ja säilytys
- E. Sairausten vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestämiseen liittyvä yhteistyö oppilaitoksessa
- F. Opiskeluterveydenhuollon sairaanhoitopalveluiden järjestämistapa ja ohjaus niihin hakeutumisiksi
- G. Tarvittava yhteistyö oppilaitoksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa (erikoissairaanhoito, sosiaalitoimi, poliisi, nuorisotoimi jne.)

4. YHTEISTYÖ OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA

5. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN

1. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT

Saarijärven lukiossa on keväällä 2016 110 varsinaista opiskelijaa sekä 9 yhdistelmäopintoja yhteistyössä Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston kanssa suorittavaa opiskelijaa. Saarijärven kaupunki tarjoaa opiskelijoille koulupsykologin, koulukuraattorin ja kouluterveydenhuollon palvelut. Terveystenhuollon ja koulupsykologin palvelut tuottaa Saarikka. Koulukuraattoripalvelut tuottaa Saarijärven kaupunki.

Koulupsykologi hoitaa sekä perusopetuksen sekä lukion psykologin palvelut. Koulupsykologin vastuulle kuuluu yli 1090 oppilaan asiat. Suomen Psykologiliiton ja THL hyväksymä suositus on korkeintaan 600-800 oppilasta yhtä psykologia kohti. Koulukuraattori hoitaa esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen kuraattoripalvelut. Koulukuraattorin vastuualueelle kuuluu n. 1300 oppilaan asiat. Koulukuraattorit ry:n suositus koulun sosiaalityön henkilöstömitoitukseksi on 600 oppilasta/opiskelijaa ja korkeintaan 3 yksikköä.

Terveystenhoitajan vastuualueelle kuuluu n. 900 oppilasta neljässä eri yksikössä. Suurin osa oppilaista on murrosikäisiä. THL:n suositus terveystenhoitajien osalta on enintään 500-600 oppilasta yhtä terveystenhoitajaa kohti. Lisäksi oppilasmäärässä olisi huomioitava murrosikäisten määrä.

Opiskeluhoollon henkilöstö

Henkilöstö	Työpiste	Palvelun saatavuus	Tavoitettavissa kiireellisessä tilanteessa
Opinto-ohjaaja	Koulu	4 pv/viikko	
Koulupsykologi	Koulu	Viimeistään seitsemäntenä työpäivänä pyynnöstä	Samana tai seuraavana työpäivänä pyynnöstä
Terveystenhoitaja	Koulu	Päivittäin, aamuvastaanotto ilman ajanvarausta	Samana päivänä
Koulukuraattori	Koulu	Viimeistään seitsemäntenä työpäivänä pyynnöstä	Samana tai seuraavana työpäivänä pyynnöstä
Koululääkäri	Koulu tai terveyskeskus	Lääkärintarkastukset, muutoin tarvittaessa	Terveystkeskuksen päivystyspalvelut
Etsivä nuorisotyöntekijä	Nuorisotalo	Viimeistään seitsemäntenä työpäivänä pyynnöstä	

Asian kiireellisyyden ratkaisee työntekijä.

2. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoolta toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat. (Oppilas- ja opiskeluhooltolaki, 4§)

A. Toimenpiteet yhteisöllisyyden edistämiseksi oppilaitosyhteisössä

Yhteisöllisyyttä vahvistavia toimenpiteitä Saarijärven lukiossa ovat mm.

- teemapäivät ja retket,
- ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille lukio-opintoihin orientoiva opintokokonaisuus,
- viikottaiset ryhmänohjaustuokiot ja koko oppilaitoksen yhteiset ryhmänohjaustuokiot uuden jakson alkaessa,
- opiskelijakunnan hallituksen ja opiskelijakunnan toiminta,
- koulukokoukset,
- tutortoiminta,
- vanhempainillat,
- oppilaitoskohtaisen opiskeluhooltoryhmän toiminta ja
- yhteisöllisyyttä edistävät työskentelytavat oppitunneilla.

B. Toimenpiteet opiskeluyhteisön ja ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi

Oppilaitosyhteisön turvallisuutta ohjaavat työturvallisuuslaki ja sen mukainen työsuojelun toimintaohjelma. Muita turvallisuutta ohjaavia säädöksiä ovat perustuslain ja –asetuksen edellyttämä ajan tasalla oleva pelastussuunnitelma. Oppilaitoksessa on laadittu pelastussuunnitelma, johon sisältyvät säännölliset poistumisharjoitukset. Kaksi kertaa lukuvuoden aikana kerrataan poistumisharjoitukset hätätilanteiden varalta opiskelijoiden kanssa. Oppilaitoksessamme on turvallisuutta koskevat toimintaohjeet. Oppilaitosyhteisön terveellisyttä, turvallisuutta ja toimintaohjeiden toteutumista seurataan ja arvioidaan suunnitelmallisesti yhteistyössä kouluterveydenhuollon ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa. Saarijärven lukion kriisisuunnitelmassa ovat ohjeet kriisitilanteissa toimimisesta ja psykososiaalisen tuen järjestämisestä.

Opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on koulussa oltava kirjallinen suunnitelma. Siinä otetaan huomioon sekä opiskelijoiden keskinäiset että opiskelijoiden ja aikuisten väliset vuorovaikutussuhteet koulussa. Ajantasaiset suunnitelmat ovat tämän suunnitelman liitteinä sekä nähtävillä koululla. Rehtori vastaa siitä, että henkilöstö tuntee voimassaolevat suunnitelmat.

Jokainen oppilaitoksen työyhteisön jäsen on omalta osaltaan vastuussa opiskelijoiden terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä. Opiskelijoille tarjotaan tietoa erilaisista palveluista ja mahdollisuus myös käyttää niitä. Opiskelijoita kannustetaan ottamaan vastuuta omasta henkilökohtaisesta terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

Saarijärven lukiossa pidetään tärkeänä, että opiskelijoilla on terveet ja tarkoituksenmukaiset opiskelutilat.

Yhteistyö ja tiedonkulku eri toimijoiden kesken on olennaisen tärkeää. Tavoitteena on, että jokainen opiskelija voi kokea olevansa yhteisön merkityksellinen jäsen. Opiskelijoille annetaan mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin.

C. Yhteistyö ja toimenpiteet opiskelijoiden osallisuuden vahvistamiseksi

Oppilaitoksen toimintaa kehitettäessä on tärkeää ottaa huomioon opiskelijoiden mielipiteitä ja toiveita. Opiskelijan osallistuminen oppilaitoksen toimintaan ja sen suunnitteluun tukee opiskelijan oppimismotivaatiota ja uteliaisuutta sekä edistää hänen aktiivisuuttaan, itseohjautuvuuttaan ja luovuuttaan tarjoamalla kiinnostavia haasteita ja ongelmia.

Saarijärven lukiossa toimii opiskelijakunta. Opiskelijakuntaa kuullaan ennen opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä järjestyssääntöjen vahvistamista ja ennen muita opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavia päätöksiä tehtäessä. Opiskelijat saavat näin mahdollisuuden osallistua asioiden valmisteluun ja ilmaista mielipiteensä koulunsa toimintaan liittyvistä, heitä yhteisesti koskevista asioista.

Muita opiskelijoiden osallisuutta vahvistavia toimenpiteitä oppilaitoksessamme:

- teemapäivät,
- koulukokoukset,
- projektit, esim. kansainvälinen toiminta
- vastuullinen tutortoiminta,
- palautekyselyt esim. "pöytäliinakyselyn" muodossa
- yritystoiminta (Kirjapiste Oy)

D. Yhteistyö ja toimenpiteet huoltajien yhteistyön ja osallisuuden vahvistamiseksi

Helmi-viestintä mahdollistaa suoran yhteydenpidon huoltajien kanssa. Vanhempainiltoja järjestetään vuosiluokittain ja projekteihin liittyen tarvittaessa. Huoltajien aktiivinen mukanaolo, esim. vanhojen tansseissa, teemapäivissä ja kansainvälisen toiminnan yhteydessä, vahvistaa osallisuutta. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua nuoren opintojen ja jatko-opintojen suunnitteluun yhdessä opiskelijan ja esim. opinto-ohjaajan kanssa.

E. Oppilaitoskohtaisen opiskeluhuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt

Saarijärven lukion opiskeluhuoltoryhmä vastaa oppilaitoksen yhteisöllisestä opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmään kuuluvat rehtori, opettajakunnan edustaja, opiskelijakunnan edustaja, opinto-ohjaaja, terveydenhoitaja, koulupsykologi ja koulukuraattori. Opiskeluhuoltoryhmää johtaa rehtori. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen.

Oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä

- tekee kokonaistarvekartoituksen ja toteaa käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut
- suunnittelee toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tukitoimien järjestämiseksi
- ohjaa yhteistyön järjestämisen kodin ja koulun ja muiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- järjestää opiskeluhoollon toteutuksen seurannan (omavalvonta)
- huomioi Saarikan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman
- kokoontuu vähintään neljä kertaa lukuvuodessa.

F. Opiskeluhoollon kokonaisuudesta tiedottaminen

Oppilaitoksen opiskeluhoitotyöstä tiedotetaan lukion kotisivuilla sekä oppilaitoksen vanhempainiltojen yhteydessä. Koulun opiskeluhoollon henkilökunta osallistuu tarpeen mukaan asiantuntijoina vanhempainiltoihin. Saarijärven lukio käyttää Helmi-järjestelmää kodin ja koulun välisessä yhteistyössä ja tiedottamisessa.

G. Yhteistyö nuorisotoimen, lastensuojelun ja poliisin sekä muiden opiskeluhoollon kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa

Lastensuojelu ja sosiaalipalvelut

Saarijärvellä lastensuojelun palvelut tuottaa Saarikka. Saarikka on tehnyt koulujen kanssa kumppanuussopimuksen, joka lainsäädännön ohella ohjaa käytännön yhteistyötä lastensuojelun ja koulujen välillä. Kumppanuussopimus on nähtävillä jokaisella koululla ja kaikkien tulee siihen tutustua.

Lastensuojelutyön käynnistää huoli lapsen tai nuoren hyvinvoinnista, terveydestä tai kehityksestä. Hyvinvointia vaarantavia tekijöitä voivat olla esim. lapsen tai nuoren hoidon laiminlyönti, vanhempien päihteiden käyttö, mielenterveyden ongelmat tai voimakkaat ristiriidat perheessä. Lapsi tai nuori voi myös itse vaarantaa hyvinvointiaan esim. käyttämällä päihteitä, laiminlyömällä koulunkäyntiään tai tekemällä rikoksia.

Lastensuojelulain 25 §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta, joka koskee koulun henkilökuntaa. Jokaisella koulun henkilökuntaan kuuluvalla on velvollisuus tehdä viipymättä lastensuojeluilmoitus salassapidon estämättä, jos he tehtävässään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvitystä. Lastensuojelun ilmoitusvelvollisuus sivuuttaa muussa lainsäädännössä säädetyn salassapidon. Saarijärvellä lastensuojeluilmoitus tehdään Saarikan perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluvastaavalle kirjallisesti.

Kiireellisissä lastensuojelullisissa tilanteissa tulee ottaa yhteys Saarikan alueen sosiaalipäivystykseen, jonka kautta tavoittaa aina nopeasti sosiaalityöntekijän. Yhteyden sosiaalipäivystykseen saa soittamalla yleiseen hätänumeroon 112 ja kertomalla tilanteesta hätäkeskukselle.

Sosiaalihuoltolain mukainen ilmoitusvelvollisuus

1.4.2015 voimaan tulleen sosiaalihuoltolain (1304/2014) mukaan perheillä on oikeus saada sosiaalihuollon palveluja ilman lastensuojelun asiakkuutta. Jos koulun henkilökuntaan kuuluva on tehtävässään saanut tietää henkilöstä, jonka sosiaalihuollon tarve on ilmeinen, hänen on ohjattava henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa otettava yhteyttä kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, jotta tuen tarve arvioitaisiin. Koulun työntekijä voi yhdessä oppilaan ja/tai tämän vanhemman kanssa tehdä pyynnön palvelutarpeen arvioimiseksi. Saarijärvellä pyyntö toimitetaan Saarikan perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluvastaavalle, lomake tähän löytyy Saarikan verkkosivuilta.

Jos suostumusta ei voida saada ja henkilö on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan, tai lapsen etu sitä välttämättä vaatii, koulun henkilökuntaan kuuluvan on tehtävä viipymättä ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta salassapitosäännösten estämättä. Saarijärvellä ilmoitus toimitetaan Saarikan perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluvastaavalle, lomake tähän löytyy Saarikan verkkosivuilta.

Lastensuojeluilmoituksen tekemisestä säädetään lastensuojelulain 25 §:ssä. Jos ilmoitusvelvollinen henkilö on ottanut viipymättä yhteyttä sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen tekemällä sosiaalihuoltolain mukaisen pyynnön palvelutarpeen arvioimiseksi tai ilmoituksen sosiaalihuollon tarpeesta ja ilmoittanut yhteydenoton syyt, ei samojen tietojen perusteella tarvitse tehdä lastensuojeluilmoitusta.

Ilmoitusvelvollisuus poliisille

Kaikilla lastensuojelulain 25 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla henkilöillä, joilla on velvollisuus lastensuojeluilmoituksen tekemiseen, on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä lapseen kohdistunutta

- rikoslain (39/1889) 20 luvussa rangaistavaksi säädettyä seksuaalirikosta; tai
- rikoslain 21 luvussa henkeen ja terveyteen kohdistuvana rikoksena rangaistavaksi säädettyä tekoa, josta enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta (mm. pahoinpitely, törkeä pahoinpitely, vammantuottamus, heitteillepano, vaaran aiheuttaminen).

Koulun henkilökunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos hän tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella hänellä on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi. Oikeus ilmoittaa uhkasta on kirjattu mm. opetuslakiin (628/1998, 40§).

Poliisille tehtävän ilmoituksen lisäksi em. tilanteissa on tehtävä myös lastensuojeluilmoitus.

Perheneuvola

Perheneuvola on Perusturvaliikelaitos Saarikan palvelu, jonka tehtävä on tukea Saarikan alueen lapsiperheitä alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten kasvuun, kehitykseen sekä perheen ihmissuhteisiin liittyvissä asioissa. Perheneuvola tarjoaa myös koulutusta sekä konsultaatio- ja työnohjauspalveluita lapsiperheiden kanssa työskenteleville. Perheneuvolapalvelut ovat luottamuksellisia ja asiakkaille maksuttomia. Perheneuvolaan ei tarvita lähetettä. Yhteyttä voi ottaa myös nimettömänä.

Työmuodot

- ohjaus ja neuvonta lasten kasvatukseen, vanhemmuuteen ja perheeseen liittyvissä kysymyksissä
- lasten kehitykseen ja tunne-elämään liittyvät tutkimukset
- lasten oppimisvaikeuksiin liittyvät tutkimukset
- lasten yksilöterapia
- pari- ja perhesuhteisiin liittyvien ristiriitojen selvittely ja hoito
- perheen vuorovaikutuspulmiin liittyvä selvittely ja hoito
- erilaiset vertaisryhmät aikuisille ja lapsille
- työnohjaus ja konsultaatio lasten ja lapsiperheiden parissa työskenteleville

Perheneuvolassa etsitään ratkaisuja huolenaiheisiin yhdessä asiakkaan tai perheen kanssa. Usein tehdään yhteistyötä myös lapsen opettajan, terveydenhoitajan, päivähoidon tai sosiaalitoimen työntekijöiden kanssa. Yhteistyöstä sovitaan asiakkaan kanssa.

Lasten- ja nuorisopsykiatrian palvelut sekä mielenterveystoimisto

Lasten- ja nuorisopsykiatrian palvelut ovat erikoissairaanhoidtoa. Näihin palveluihin lähetteen tekee aina lääkäri. Useimmiten näihin palveluihin ohjaututaan perheneuvolan, koulupsykologin tai terveystieteiden psykologin arvion jälkeen. Lasten- ja nuorisopsykiatrian yksiköissä tutkitaan ja hoidetaan pääasiassa alle 18-vuotiaita. Nuorisopsykiatria tarjoaa hoitopalveluita 20 ikävuoteen ja kuntoutuspalveluita 22 ikävuoteen asti. Pohjoisen Keski-Suomen nuorisopsykiatrian poliklinikka sijaitsee Äänekoskella, ja nuorten osastohoito toteutetaan Jyväskylässä.

Mielenterveystoimiston palvelut ovat erikoissairaanhoidtoa ja pääasiassa tarkoitettu yli 18-vuotiaille, mutta asiakkaaksi on otettu myös 17 vuotta täyttäneitä. Palveluina tutkimus, hoito ja kuntoutus. Palveluihin pääsemiseksi ei tarvita lähetettä, vaan mielenterveystoimistoon voi ottaa itse yhteyttä tai esim. opiskelijaterveydenhuollon kautta. Mielenterveystoimistot Saarikan alueella ovat Karstulassa ja Saarijärvellä ja sivuvastaanottoja järjestetään Kivijärvellä ja Kyyjärvellä. Palvelut ovat käyttäjille maksuttomia.

Liikkuva nuorisopsykiatrinen konsultaatio Kolikko

Nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon liikkuvat konsultaatiot, hoidon tarpeen arviot ja lyhyet interventiot Keski-Suomen alueella on suunnattu 13-17-vuotiaille sekä alle 23-vuotiaille toisen asteen opiskelijoille. Kolikko tarjoaa palveluita nuoren ja hänen verkostonsa omassa ympäristössä, kuten oppilaitoksessa, kotona tai nuorisotiloissa. Koulun toimijoista Kolikkoon voivat ohjata koulupsykologi, koulukuraattori tai kouluterveydenhoitaja. Työskentely tapahtuu yhteyttä ottaneen työntekijän kanssa.

Nuorisotyö

Nuorisotyöllä kannustetaan nuoria itsenäiseen ja kriittiseen ajatteluun. Tavoitteena on saada heistä tasapainoisia, osallistuvia ja tulevaisuuteen positiivisesti suhtautuvia kansalaisia. Nuorisotalo, leirit, kerhot, retket ja vaikuttajaryhmät ovat paikkoja, joissa näitä tavoitteita toteutetaan tarjoamalla nuorille ohjattua toimintaa ja neuvontaa. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisimman paljon nuoria osallistamalla.

Saarijärven nuorisovaltuusto koostuu 13-17 vuotiaista nuorista. Sen tehtävänä on tuoda nuorten näkökulmaa esille päätöksiä tehtäessä sekä lisätä nuorten vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisotalolle on lisäksi perustettu talotoimikunta joka osaltaan lisää nuorten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa. Lisäksi järjestetään kaikille avoimia talokokouksia, joissa kaikilla on oikeus ilmaista mielipiteensä.

Nuorisotalo on avoinna kaikille nuorille viitenä päivänä viikossa ja sen toiminnasta vastaa nuorisohjaaja. Nuorisotalo on turvallinen paikka, jossa nuoret tapaavat, tutustuvat, oppivat, pelaavat pelejä, katsovat tv:tä, kuuntelevat musiikkia, ovat netissä, tekevät läksyjä - siis viettävät vapaa-aikaansa. Nuorisotalon toimintaan kuuluu lisäksi kerhoja, teemapäiviä, iltakahviloita/bänditapahtumia sekä pienryhmätoimintaa.

Avoimen tilatyön (AO-illat) pääkohderyhmänä ovat 13-19 -vuotiaat nuoret. Bändi-iltoja/iltakahviloita pyritään järjestämään joka toinen kuukausi perjantaisin. Nämä bändi-illat/tapahtumat on suunnattu yläkoululaisille ja alle 19-vuotiaille nuorille. Ohjelmassa on yleensä erilaisia teemoja, bändejä sekä kilpailuja.

Erityisnuorisotyö

Erityisnuorisotyö on nuorten ja monialaisten toimijoiden tarpeista lähtevää sosiaalista nuorisotyötä, joka kohdistuu tukea tarvitseviin nuoriin. Tarkoituksena on auttaa ja tukea nuorta ongelmallisissa tilanteissa, kasvamisen kivuissa tai muissa eteen tulevista elämän solmukohdissa nuorisotyöllisin työmenetelmin. Pääpaino työssä on ennaltaehkäisevä ote.

Erityisnuorisotyön keskeiset tehtävät lukiolaisten parissa ovat:

1. Lasten ja nuorten elämänhallintataitojen parantaminen
Kaikessa toiminnassa pyritään vahvistamaan tai muuttamaan lasten ja nuorten käyttäytymistä sekä arjen taitoja sellaisiksi, että heillä olisi paremmat lähtökohdat tulevalle elämälle. Esimerkiksi ohjataan millainen on normaali vuorokausirytmä ja neuvotaan opiskelutaidoissa.
2. Ennaltaehkäisevä päihdetyö
Ennaltaehkäisevää päihdetyötä toteutetaan paljon Youth Against Drugs ry:n Saarijärven paikallisosaston kautta. Siinä toimijoina ovat vapaaehtoiset nuoret, joita ohjaa erityisnuorisohjaaja. Valistustyötä tehdään erityisesti nuorten tapahtumissa ja kouluilla. Lisäksi paikallisosasto pyrkii järjestämään vaihtoehtoista toimintaa. Toiminnan keskiössä on vertaisohjaaminen.
3. Pienryhmätoiminta
Eri yhteistyötahojen kanssa järjestetään valikoiduista nuorista kootuille ryhmille pienryhmätoimintaa, joissa opetellaan (ryhmästä riippuen) esimerkiksi sosiaalisia taitoja, tutustutaan erilaisiin harrastuksiin ja pohditaan yhdessä mahdollisia jatko-opintoja.

4. Yksilöohjaaminen

Joissain tapauksissa lapsi tai nuori voi tarvita henkilökohtaisempaa tukea tietyissä asioissa, kuten elämänhallintaan tai koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Tällöin nuorisohjaaja voi olla auttava taho.

5. Matalankynnyksen harrastustoiminnan lisääminen

Tavoitteena on tuottaa lapsille harrastustoimintaa, joihin olisi kaikkien mahdollista osallistua riippumatta taitotasosta tai sosiaalis-ekonomisesta tilasta. Esimerkkeinä ovat perusliikuntaan keskittyvä LIIKKIS -kerho ja sählykerho, jotka ovat kohderyhmille avoimia ja ilmaisia.

6. Liikkis-kerhon ohjaaminen

Lukion opiskelijoilla on mahdollisuus valita yhden opintopisteen arvoinen soveltava kurssi "lasten liikuntatuokioiden ohjaamiseen ja toiminnan suunnitteluun". Kurssin käytännön järjestelyistä vastaa erityisnuorisotyö ja sen teoriaopetuksen järjestää Keski-Suomen liikunta ry. Kurssiin kuuluu käytännön osuutena vapaa-aikatoimen järjestämisen Löydä liikunta -kerhon ohjaaminen.

7. Koulukahvila

Tiistaisin Keskuskoulun puolella erityisnuorisotyö yhdessä seurakunnan nuorisotyön kanssa pitää koulukahvilaa, joka on tarkoitettu myös lukion opiskelijoille. Kahvila on oiva keino päästä kontaktiin niidenkin nuorten kanssa, jotka eivät muuten olisi tekemisissä kyseisten tahojen kanssa.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyön ohjaajat tarjoavat 15—29-vuotiaille nuorille vapaaehtoisuuteen perustuvaa yksilöllistä neuvontaa ja ohjausta. Työskentelyn tavoitteena on tarjota tukea erityisesti niille nuorille, jotka ovat vaarassa keskeyttää opintonsa, eivät ole löytäneet jatko-opiskelupaikkaa tai työpaikkaa valmistumisen jälkeen. Yhteistyön lähtökohtana ovat nuoren omat tavoitteet ja toiveet. Työskentely muotoutuu yksilöllisesti kunkin nuoren tilanteen mukaan.

Etsivän työn ohjaajat jalkautuvat sinne, missä nuoret liikkuvat, esimerkiksi nuorisotiloihin. Nuoret voivat olla itse yhteydessä etsivän työn ohjaajiin tai ohjautua asiakkaiksi yhteistyötahojen kautta. Myös huoltaja, ystävät tai lähipiiri voivat olla etsivän työn ohjaajiin yhteydessä, jos huoli herää nuoren elämäntilanteesta. Yksilöohjauksen alkuvaiheessa nuoren tilanne kartoitetaan ja asetetaan tavoitteita yhdessä työskentelylle. Työskentely nuoren kanssa voi olla esimerkiksi keskustelua, neuvontaa, tukemista ja nuoren tutustuttamista eri palveluihin.

Koulupoliisi

Saarijärvelle on nimetty oma koulupoliisi (vuonna 2016 Jouni Rinne p. 0295 448 311, jouni.j.rinne@poliisi.fi), jonka tehtävänä on tukea ja auttaa oppilaitosta turvallisuuteen liittyvissä ongelmissa. Oma poliisi toimii yhdyshenkilönä oppilaitoksen ja poliisin välisissä asioissa, mutta käytännön yhteistyötä voivat tehdä muutkin poliisit. Äkillisissä tilanteissa, joissa poliisi tarvitaan välittömästi koululle, otetaan yhteyttä yleiseen hätänumeroon (112).

Poliisin vierailut ovat luonnollinen tapa edistää turvallisuutta kouluissa ja oppilaitoksissa. Poliisi käy mahdollisuuksiensa mukaan antamassa opiskelijoille liikennevalistusta,

laillisuuskasvatusta sekä päihde- ja huumevalistusta. Poliisi antaa apuaan kouluille myös yksittäisten tapahtumien selvittelyssä, esimerkiksi koulukiusaamista ja kurinpitoa koskevissa asioissa. Asiat käsitellään luottamuksellisesti ja tarvittavat jatkotoimenpiteet sovitaan yhdessä opettajien, opiskelijoiden vanhempien sekä mahdollisesti asiaan liittyvien muiden henkilöiden kanssa.

H. Terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö

Terveystiedon opetus ohjaa omasta hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimiseen. Opetuksessa hyödynnetään myös kouluterveyskyselyn aineistoa.

I. Opiskeluun osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Opiskelijoiden poissaoloja on seurattava. Ryhmänohjaaja seuraa oman ryhmänsä opiskelijoiden poissaoloja jaksoittain. Opiskelijalla on lupa olla poissa koulusta sairauden vuoksi sekä opettajan tai rehtorin antaman luvan perusteella. Opiskelijalla on oikeus poissaoloon opiskeluhuollollisista syistä ilman poissaolomerkintää. Opettaja kirjaa poissaolomerkinnän Helmi-järjestelmään. Huoltaja tai täysi-ikäinen opiskelija kuittaa ja selvittää poissaolon syyn viipymättä. Tämän jälkeen opettaja hyväksyy sen. Opettajat, huoltaja ja opiskelija näkevät poissaolojen kertymän.

Etukäteen tiedossa oleva poissaolo voidaan merkitä luvan myöntäneen toimesta. Alle päivän mittaisissa poissaoloissa opiskelija pyytää etukäteen luvan kyseisen päivän oppituntien opettajilta jokaiselta erikseen. Mikäli opiskelija ei tavoita jonkin aineen opettajaa, lupa kysytään rehtorilta. Mikäli etukäteen tiedossa oleva poissaolo on yli yhden päivän mittainen, lupa tulee kysyä etukäteen rehtorilta.

Ryhmänohjaaja seuraa poissaolojen kokonaismäärää ja tarvittaessa puuttuu asiaan. Poissaolojen vaikutukset kurssin hyväksymiseen selvitetään kurssin yhteydessä. Jos opiskelija on pois kurssilta yli 6 tuntia, kurssi keskeytyy, ellei poissaolojen syitä voida pitää hyvin perusteltuina (esim. sairaus). Jos opiskelija myöhästyy kolme kertaa saman kurssin oppitunneilta, merkitään se yhdeksi poissaolotunniksi. Jos kurssi keskeytyy, aineenopettaja ilmoittaa asiasta ryhmänohjaajalle, joka keskustelee opiskelijan kanssa ja ottaa tarvittaessa yhteyttä huoltajiin. Aineenopettaja ilmoittaa keskeytyneestä kurssista myös opinto-ohjaajalle.

Poissaolojen luonteesta riippuen ryhmänohjaaja konsultoi opinto-ohjaajaa, kuraattoria, koulupsykologia tai terveydenhoitajaa. Opiskelijan kanssa keskustellessa ryhmänohjaaja kertoo opiskelijalle ottavansa yhteyttä opiskeluhuollon henkilöstöön. Ryhmänohjaaja kokoaa tarvittaessa myös yksilökohtaisen opiskelijahuoltoryhmän. Opiskelijalle tarjotaan myös mahdollisuutta opiskeluhuollon palveluihin (kuraattori, koulupsykologi, terveydenhoitaja).

J. Toimenpiteet esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi opiskeluympäristössä

Esteettömyys tarkoittaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen opiskeluympäristön toteutumista niin, että jokainen opiskelija voi ominaisuuksistaan riippumatta opiskella yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti muiden kanssa. Ennen lukio-opintojen alkamista ja opintojen aikana on tärkeää tehdä yhteistyötä eri tahojen kanssa sujuvan lukio-opiskelun varmistamiseksi.

Vammaisella tai muusta syystä erityistä tukea tarvitsevalla opiskelijalla on oikeus opiskelun edellyttämiin avustajapalveluihin, muihin opetuspalveluihin ja opiskelijahuollon palveluihin sekä erityisiin apuvälineisiin siten kuin siitä erikseen säädetään. (Lukiolaki 29§)

K. Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus oppilaitoksessa

Tapaturmien syntyä pyritään ehkäisemään koulun järjestyssääntöjen, välineistön ja kiinteistön kunnossapidon avulla. Henkilökunnalla tulee olla valmius ensiavun antamiseen. Tapaturman sattuessa koulupäivän aikana opiskelija ohjataan terveydenhoitajalle, mikäli hän on paikalla. Muussa tapauksessa opiskelija lähetetään terveyskeskuksen päivystysvastaanotolle. Tapaturmasta ilmoitetaan huoltajalle viipymättä. Mikäli huoltaja ei pääse viemään opiskelijaa terveyskeskukseen, koululta lähtee saattaja opiskelijan mukaan. Tilanteen niin vaatiessa soitetaan hätänumeroon ja kutsutaan ensihoitohenkilökunta paikalle. Tapaturmasta tehdään vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus, johon tulee liittää terveydenhoitohenkilöstön lausunto.

L. Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käyttöä ehkäistään ohjauksellisin, opetuksellisin ja kasvatuksellisin keinoin. Tupakointi, päihteiden ja huumeiden hallussapito, käyttäminen ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen on kielletty sekä koulun sisätiloissa että piha-alueilla. Kielto koskee myös oppilaitoksen ulkopuolelle tehtäviä opintoretkiä, kilpailumatkoja ja muita edustustehtäviä. Näiden määräysten rikkominen johtaa aina jatkoselvityksiin.

Kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien tulee puuttua rikkeisiin samalla tavalla. Tupakkatuotteiden ja päihteiden hallussapito on kielletty alle 18-vuotialta. Jos on perusteltua syytä epäillä opiskelijalla olevan kiellettyjä aineita tai vaarallisia esineitä voidaan hänelle ja hänen mukanaan oleviin tavaroihin sekä hänen hallussaan olevaan lokeroon tehdä tarkastus. Tarkastuksesta tehdään kirjallinen raportointi. Opiskelijalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla (LL 26 e §). Poisotetut tupakkatuotteet luovutetaan huoltajalle. Huumausaineet luovutetaan aina poliisille.

Opiskelija ei saa esiintyä koulussa eikä koulun järjestämissä tilaisuuksissa päihteiden tai huumeiden vaikutuksen alaisena. Päihtyneenä koulun tilaisuuksissa olevasta opiskelijasta ilmoitetaan huoltajille ja tehdään lastensuojeluilmoitus (alle 18 v.). Yli 18- vuotiaat poistetaan koulualueelta ja tarvittaessa otetaan yhteys poliisiin.

M. Yhteistyö ja käytänteet oppilaitoksen terveellisuuden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Terveysteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät tarkastukset tehdään säännösten mukaisesti, mm. kiinteistö-, palo-, työsuojelu- ja terveydellisten olojen tarkastukset. Yhteistyötä tehdään mm. aluehallintoviraston, työsuojelupiirin, työsuojelutoimikunnan, työsuojelutarkastajan, työsuojelutarkastajan, terveystarkastajan, palo- ja pelastusviranomaisten sekä kunnan teknisen toimen kanssa.

N. Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy sekä siihen puuttuminen kuuluu kaikille kouluyhteisössä työskenteleville. Opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on koulussa oltava kirjallinen suunnitelma. Siinä otetaan huomioon sekä opiskelijoiden keskinäiset että opiskelijoiden ja aikuisten väliset vuorovaikutussuhteet koulussa. Ajantasaiset suunnitelmat ovat tämän suunnitelman liitteinä sekä nähtävillä koululla. Rehtori/koulunjohtaja vastaa siitä, että henkilöstö tuntee voimassaolevat suunnitelmat.

Äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa toimitaan turvallisuus- ja pelastussuunnitelman ohjeiden mukaisesti. Suunnitelmat päivitetään tarvittaessa. Turvallisuuden edistämisessä lukio toimii yhteistyössä paikallisten viranomaisten kanssa.

3. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskeluhuollon palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhuolto, opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen opiskeluhuolto.

A. Opiskeluterveydenhuolto- sekä kuraattori- ja psykologipalvelujen järjestäminen ja keskinäinen työn- ja vastuunjako sekä palvelujen järjestämisessä tarvittava yhteistyö

Opiskelijoilla on kotipaikkakunnasta riippumatta käytettävissä terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä koulupsykologin ja kuraattorin palvelut. Terveydenhuollon ja koulupsykologin palvelut tuottaa Saarikka. Koulukuraattoripalvelut tuottaa Saarijärven kaupunki.

Opiskeluterveydenhuolto

Saarijärvellä kouluterveydenhoitajan tilat sijaitsevat lukiorakennuksessa, lukion pääaulassa. Arkiaamuisin terveydenhoitajilla on vastaanottoaika klo 8-9, jolloin opiskelija voi käydä vastaanotolla ilman ajanvarausta. Aamuvastaanottoaika on tarkoitettu lähinnä sairaanhoidollisia asioita varten. Aamuvastaanotolle voi tulla myös kysymään neuvoa tai toimintaohjetta mieltä painavissa asioissa tai varaamaan aikaa keskustelua varten.

Mikäli opiskelija sairastuu koulupäivän aikana (esim. vatsatauti, kuume, päänsärky), opiskelija ja opettaja voivat yhdessä arvioida tilanteen, ja tehdä päätöksen koulupäivän jatkumisesta. Ensiapuluonteinen sairaanhoito (esim. koulutapaturmat) aloitetaan kouluterveydenhuollossa. Muussa tapauksessa opiskelija lähetetään terveyskeskuksen päivystysvastaanotolle hoidettavaksi.

Terveydenhoitaja kutsuu opiskelijat terveystarkastukseen ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Mahdollisuus lääkärintarkastukseen tarjotaan toisena opiskeluvuonna. Tarvittaessa opiskelija voidaan ohjata lisätutkimuksia ja selvittelyjä varten esimerkiksi silmälääkärille, fysioterapeutille, koulupsykologille, koulukuraattorille, perheneuvolaan jne.

Koulupsykologi ja koulukuraattori

Lukion opiskelijoille on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai koulukuraattorin kanssa. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä koulupsykologin tai koulukuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulutyöpäivänä sen jälkeen, kun oppilas on tätä pyytänyt, kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana työpäivänä.

Koulupsykologi ja -kuraattori palveluilla annetaan tukea ja ohjausta koulunkäyntiin ja oppilaiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Psykososiaalisen opiskeluhuollon tehtävänä on auttaa ja tukea oppilaita ja heidän perheitään erilaisissa opiskeluun, kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa. Työn tavoitteena on pyrkiä ehkäisemään ongelmien syntyä ja vaikeutumista varhaisella auttamisella. Työ on moniammatillista työtä, jossa nuoren ja perheen tilannetta tarkastellaan kokonaisvaltaisesti.

Koulupsykologin tehtäviin kuuluu tukea opiskelijan oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Keskustelut ovat luottamuksellisia. Tapaamiset voi sopia ajanvarauksella puhelimitse tai Helmi-viestillä.

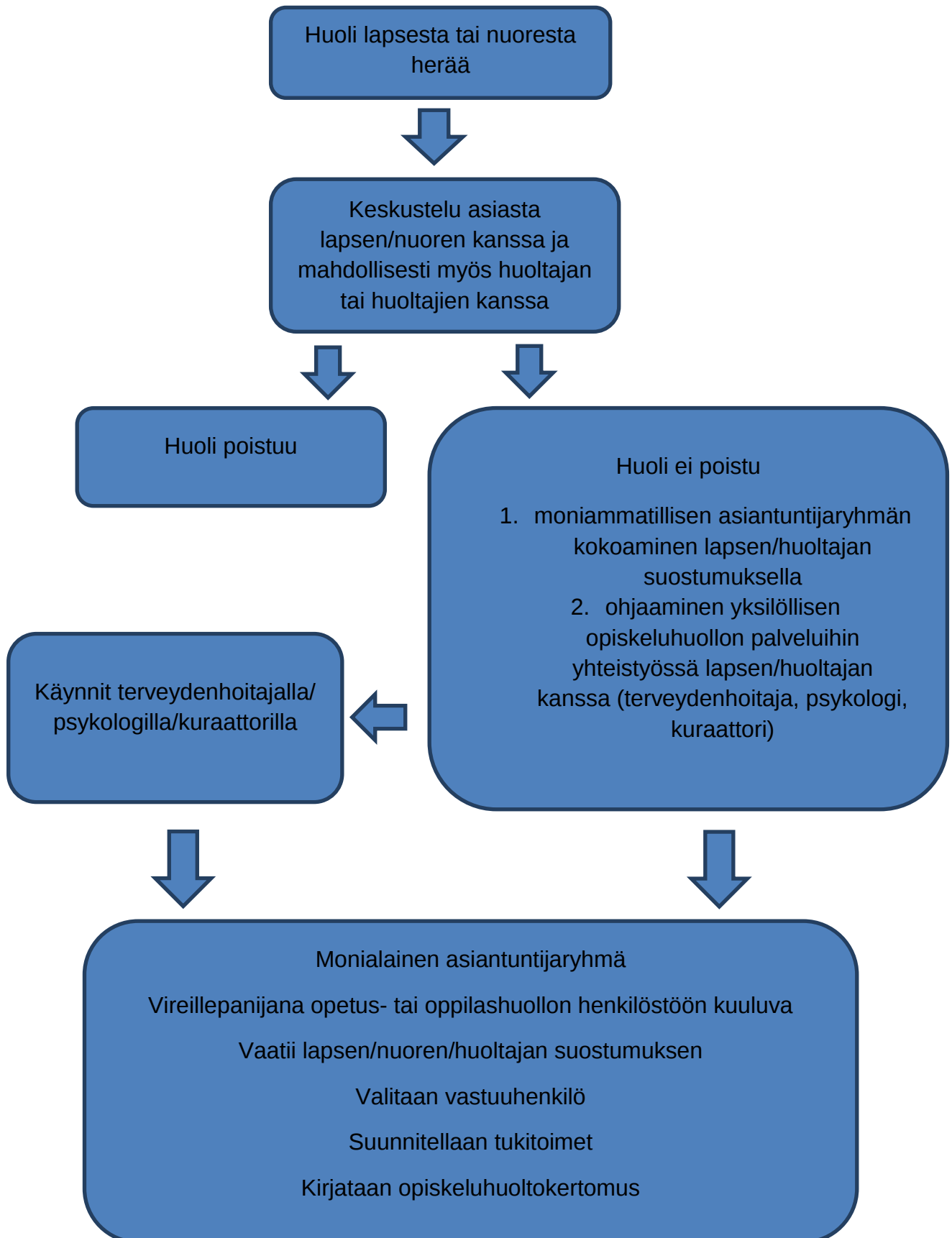
Koulukuraattorin tehtävänä on tukea sekä kouluyhteisön että yksittäisten opiskelijoiden hyvinvointia samoin kuin kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Opiskelijan asioissa koulukuraattori voi olla mukana esimerkiksi silloin, kun huolta on nuoren opiskelusta, kaverisuhteista tai perheeseen liittyvistä asioista. Koulukuraattori voi käydä luottamuksellisia keskusteluja opiskelijan kanssa ja olla myös vanhempien tukena miettimässä nuoren tilannetta. Tarvittaessa koulukuraattori ohjaa oppilasta eteenpäin oikeanlaisen tuen saamiseksi. Koulukuraattoriin voi ottaa yhteyttä soittamalla, tekstiviestillä tai lähettämällä viestin Helmen kautta.

B. Yksilöllisten tukitoimien järjestämisen periaatteet ja monialaisen asiantuntijaryhmän toimintatapojen ja käytäntöjen sopiminen

Jos opettajalla, opiskelijalla, huoltajalla tai muulla opiskelijan kanssa työskentelevällä herää huoli opiskelijan hyvinvoinnista, on yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollollista tarvetta (esim. kouluterveydenhuollon palvelut, psykologi- ja kuraattoripalvelut) selvitettävä. Huolen havainnut tai kuullut opettaja tai opiskeluhuollon toimija keskustelee asiasta opiskelijan kanssa ja tarvittaessa ja opiskelijan luvalla ottaa yhteyttä huoltajiin. Tämän jälkeen opiskelija on tarpeen mukaan ohjattava opiskeluhuollon palvelujen piiriin. Tarvittaessa on mahdollista koota yhdessä opiskelijan/huoltajien kanssa yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä. Ryhmän kutsuu koolle opettaja tai opiskeluhuollon työntekijä, jolle syntyy huoli opiskelijasta. Ryhmään kutsutaan tilannekohtaisesti tarvittavat henkilöt. Ryhmän perustamiseen sekä kokoonpanoon tulee kysyä ensin suostumus opiskelijalta. Suostumus pyydetään kirjallisesti sitä varten laaditulla lomakkeella. Ellei opiskelijalla ole edellytyksiä arvioida itsenäisesti asian merkitystä, huoltaja tai muu laillinen edustaja voi antaa suostumuksen hänen sijastaan. Asiantuntijaryhmä valitsee keskuudestaan vastuuhenkilön, joka kirjaa opiskeluhuoltokertomukseen kokouksessa päätetyt asiat. Suostumus- sekä opiskeluhuoltokertomuslomake ovat liitteinä. Opiskelijan osallisuus, toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevista toimenpiteistä ja ratkaisuissa opiskelijan iän, kehitystason ja muiden henkilökohtaisten edellytysten mukaisesti.

Ryhmän jäsenillä on oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille siinä tarkoituksessa salassa pidettäviä tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa on säädetty. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, 19§).

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon prosessi huolen herätessä

C. Opiskeluhuollon yhteistyö opiskelijan opintojen ohjauksessa ja jatko-opintojen suunnittelussa

Saarijärven lukiossa opiskelijan opintojen ohjaukseen osallistuvat kaikki opettajat. Opinto-ohjaaja ja muu opetushenkilöstö tekevät tarvittaessa yhteistyötä terveydenhoitajan, kuraattorin tai koulupsykologin kanssa opiskelijan opintojen tukemiseksi. Mikäli opiskelija on ollut opiskeluhuollon palvelujen piirissä lukio-opintojen aikana, hänen tuen tarvettaan jatko-opinnoissa selvitetään yhdessä opiskelijan kanssa. Jos tuen tarvetta nähdään olevan myös lukio-opintojen jälkeen, niistä keskustellaan yhdessä opiskeluhuollon henkilöstön kanssa. Jatko-opintojen suunnittelussa opinto-ohjaajan lisäksi nuoren ohjauksessa ovat tarvittaessa mukana myös TE-toimisto ja etsivä nuorisotyö.

D. Opiskeluhuoltokertomusten laatiminen ja säilytys

Yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä.

Kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
- asian aihe ja vireillepanija,
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet, kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
- tiedot asian käsittelystä opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa,
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
- kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot,
- toteutetut toimenpiteet,
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhuoltokertomukset sekä muut opiskeluhuoltotehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää rekisteriä. Rekisterin vastuuhenkilönä koulussamme toimii rehtori, joka päättää tietojen luovuttamisesta ja määrittää käyttöoikeudet rekisteriin. Opiskeluhuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa tai muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa sivulliselle, ellei siihen ole kirjallista lupaa asianomaiselta oppilaalta tai ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida suostumuksen merkitystä, hänen huoltajaltaan. Tiedon luovuttamiseen oikeuttavat myös eräät lait (Julkisuuslaki 24 § ja Perusopetuslaki 40 §).

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja koulupsykologi kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti koulukuraattori kirjaa asiakastiedot koulukuraattorin asiakaskertomukseen.

E. Opiskelijan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestämiseen liittyvä yhteistyö oppilaitoksessa

Tapauskohtaisesti laaditaan lääkehoitosuunnitelma yhteistyössä opiskelijan, huoltajan, koulun, opiskeluterveydenhuollon ja tarvittaessa muiden tahojen kanssa (erikoissairaanhoito, Kela, sosiaalitoimi jne.) Yhteistyössä sovitaan tukitoimista ja tarvittavasta seurannasta opiskelijan yksilöllisissä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairaudenhoitoon liittyvissä tarpeissa. Erityisruokavaliosta opiskelija ilmoittaa ravitsemispalveluun.

F. Opiskeluterveydenhuollon sairaanhoitopalveluiden järjestämistapa ja ohjaus niihin hakeutumiseksi

Opiskelijoilla on oikeus sairaanhoitopalveluihin opiskelupaikkakunnallaan, kotikunnasta riippumatta. Palveluihin voi hakeutua itse opiskelupaikkakunnan terveyskeskukseen, tai terveydenhoitajan kautta asioimalla.

G. Tarvittava yhteistyö oppilaitoksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa (erikoissairaanhoito, sosiaalitoimi, poliisi, nuorisotoimi jne.)

Muissa kuin terveyteen liittyvissä asioissa opiskelija voidaan ohjata tilanteen mukaan kääntymään sosiaalitoimen, poliisin, nuorisotoimen ym. yhteistyökumppaneiden palveluihin.

Monialaiseen asiantuntijaryhmään voidaan opiskelijan suostumuksella kutsua asiantuntijajäseniä opiskelijan tarpeen ja tilanteen mukaan.

4. YHTEISTYÖ OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA

Opiskelijoille ja heidän huoltajilleen tiedotetaan opiskelijahuollon toimintatavat, mahdollisuudet ja keinot. Saarijärven lukiossa kodin ja koulun yhteistyö rakentuu oppilaitoksen toimijoiden, huoltajien, oppilaiden ja eri sidosryhmien arvostavalle yhteistyölle. Keskeisiä toiminnan periaatteita ovat opiskelijälähtöisyys, yksilöllisyyden ja yhteisön huomiointi, vuorovaikutteisuus, ennakoitavuus ja säännöllisyys, ajantasaisuus ja kiinnostavuus sekä jatkuvuus. Opiskelijalle ja huoltajille annetaan riittävä tieto palveluista ja niitä koskevista käytänteistä.

Helmi-viestintä mahdollistaa suoran yhteydenpidon huoltajien kanssa. Helmi-järjestelmän kautta huoltaja näkee kurssiarvioinnit, poissaolot ja lukujärjestykset. Ryhmänohjaaja opiskelijan lähiohjaajana pitää ensisijaisesti yhteyttä huoltajaan. Huoltajia rohkaistaan ottamaan yhteyttä ryhmänohjaajaan, opinto-ohjaajaan tai opiskeluhuollon henkilöstöön huolen herätessä.

Yksilökohtaisesti opiskelijoiden asioita käsitellään moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä. Opiskelijalla on yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa itsenäinen asema. Opiskelija voi kieltää huoltajaansa osallistumasta opiskeluhuoltoon koskevan asian käsittelyyn tai antamasta tälle opiskeluhuoltoasiaansa koskevia tietoja. Edellytyksenä on, ettei se ole opiskelijan oman edun vastaista. Arvion tästä tekee sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Lain mukaan huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä opiskelijaa käyttämästä opiskeluhuollon palveluja (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, 18§).

Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä opiskelijan opettajalle, rehtorille ja koulutuksen järjestäjälle opiskelijan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön opiskelijan tai muiden opiskelijoiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista opiskelijan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan opiskelijan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

5. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN

Koulutuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä oppilaitoksen sijaintikunnan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskeluhuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 26§).

Seutukunnallinen opiskeluhuollon ohjausryhmä arvioi, suunnittelee ja kehittää opiskeluhuoltoa. Opiskeluhuoltopalveluiden hyvän laadun edellytyksiä voidaan pohtia esimerkiksi seuraavien kriteerien valossa:

- opiskeluhuoltoryhmän toiminta ja käytänteet, vuorovaikutus oppilaitoksen opetushenkilöstön kanssa
- palveluiden resursointi/saatavuus
- työn hallinnollinen organisointi/esimiestyö
- palveluista tiedottaminen
- työtilat ja työvälineet
- täydennyskoulutus ja työnohjaus.

Opiskeluhuollon suunnitelma on tarkistettava vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13§). Saarijärven lukiossa laaditaan yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosisuunnitelma lukuvuosittain.

Saarijärven lukion opiskeluhuoltoryhmä seuraa, kehittää ja arvioi toimintaansa säännöllisesti. Opiskeluhuoltoryhmä seuraa yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon käytänteiden toteutumista lukuvuosittain. Opiskeluhuoltotyön arvioinnin tulee olla suunnitelmallista, monipuolista ja jatkuvaa. Opiskeluhuoltotyön laadun näkökulmasta on tärkeää, että työn tekemisen edellytykset ovat asianmukaiset ja toimintatavoissa voidaan aidosti ottaa huomioon opiskelijan etu. Saarijärven lukion koulukohtaista opiskeluhuoltosuunnitelmaa kehitetään kouluterveys-, hyvinvointi-, tasa-arvo- ym. kyselyjen perusteella.